

This question paper consists of 34 questions and 8 printed pages.

ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ 34 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ ਅਤੇ 8 ਮੁਦਰਿਤ ਪੰਨੇ ਹਨ ।

Roll No.

Code No. 44/S/A/P

PUNJABI

ਪੰਜਾਬੀ

(210)

ਪਰਿਖਿਆ ਦਾ ਦਿਨ ਅਤੇ ਮਿਤੀ _____

ਨਿਰੀਖਕਾਂ ਦੇ ਦਸਖਤ

1. _____

2. _____

આમ નિરદેશ :-

- 1 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੰਨੇ ਤੇ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਅਤੇ ਰੋਲ ਨੰਬਰ ਲਿਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ।
 - 2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੰਨਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਅਤੇ ਜਾਂਚਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਉੱਤਰ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਉਪਰ ਪਹਿਲੇ ਪੰਨੇ ਤੇ ਛੱਪੇ ਨੰਬਰਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਦੇ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹਨ । ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ (ਸੀਰਿਆਲ) ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇ ।
 - 3 ਅਬਜੈਕਟਿਵ ਟਾਇਪ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਜਿਹੜੇ ਕਿ (A), (B), (C), (D) ਹਨ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਠੀਕ ਨੂੰ ਚੁੱਨਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਠੀਕ ਉੱਤਰ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇ ।
 - 4 ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਬਜੈਕਟਿਵ ਟਾਇਪ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵੀ ਹਨ ਇਕ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਕਰਨੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਹੋਰ ਅਲੱਗ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।
 - 5 ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਸ਼ਾਨ ਜਾਂ ਰੋਲ ਨੰਬਰ ਉੱਤਰ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਗਾਂ ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਨਹੀਂ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।
 - 6 ਉੱਤਰ ਪੁਸਤਕ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਨੰਬਰ 44/S/A/P ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਖੋ ।



PUNJABI

ਪੰਜਾਬੀ (210)

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 100

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ]

[ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 100

ਨੋਟ :- (1) ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ।

(2) ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ ।

(3) ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1-11 ਤੱਕ ਦੇ ਚਾਰ-ਚਾਰ ਵਿਕਲਪਿਤ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਨੂੰ ਹੀ ਆਪਣੀ ਉੱਤਰ ਪੁਸਤਕਾ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ ।

1 'ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਬਾਰ ਬਾਰ ਅਵਤਰੇ

$1 \times 11 = 11$

ਹਰਨਾ ਖਸ਼ ਨਹੀਂ ਸਾਰੇ'

ਕਵੀ ਦਾ ਇਸ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਨੇ ਤਾਂ ਬਾਰ ਬਾਰ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਨ ਕੀਤਾ ਪਰ ਹਰਨਾਖਸ਼ ਨਹੀਂ ਸਹਿਆ :

- (A) ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਕਈ ਰੂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ।
- (B) ਹਰਨਾਖਸ਼ ਦੀ ਮੌਤ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ।
- (C) ਕਵੀ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਹਰਨਾਖਸ਼ ਵਿਰਤੀ ਵਾਲੇ ਮਨੁੱਖ ਬਾਰ ਬਾਰ ਜਨਮ ਧਾਰਨ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ।
- (D) ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਹਰਨਾਖਸ਼ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ।

2 ਸੂਫੀ ਕਵੀਆਂ ਨੇ ਕੀਤਾ :

- (A) ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੀ ਵਿਰੋਧਤਾ ਕੀਤੀ ।
- (B) ਇਸਲਾਮ ਦੇ ਕੱਟੜ ਅਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ।
- (C) ਰੱਬ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਭਗਤੀ ਨਾਲ ਰਿਸਤਾ ਜੋੜਿਆ ।
- (D) ਇਸਲਾਮੀ ਕਰਮ ਕਾਂਡ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ।

3 ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਪਿਸ਼ਾਵਰ ਨਾ ਛੱਡਣਾ ਚਾਹਿਆਂ ਕਿਉਂਕਿ :

- (A) ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰ ਢੰਗਾ ਲਗਦਾ ਸੀ ।
- (B) ਉਥੇ ਉਸ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦਾਰ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ।
- (C) ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਗੱਦੀ ਉੱਤੇ ਬੈਠਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ ।
- (D) ਉਸ ਦੀ ਸਿਹਤ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ ।



- 4 ਧਰਤੀ ਹੇਠਲਾ ਬਲਦ ਕੌਣ ਸੀ :
- (A) ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ
(B) ਮਾਨ ਸਿੰਘ
(C) ਕਰਮ ਸਿੰਘ
(D) ਬਾਪੂ
- 5 ਤਾਉ ਚੰਗੀ ਰਾਮ ਨੇ ਐਨਕ ਇਸਕਰਕੇ ਲਾਈ ਕਿਉਂਕਿ :
- (A) ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਘੱਟ ਗਈ ਸੀ ।
(B) ਕਿਸੇ ਮਿੱਤਰ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਐਨਕ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ।
(C) ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਐਨਕ ਲਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ ।
(D) ਤਾਉ ਜੀ ਸਿਆਲਪਦਾ ਰੁਆਬ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ।
- 6 ‘ਚਿੜੀਆ’ ਇਕਾਂਗੀ ਦੀ ਪਾਤਰ ‘ਸਤਨਾਮ’ ਗੀਤ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਉਂਦੀ :
- (A) ਉਸ ਦਾ ਗਲਾ ਖਰਾਬ ਸੀ ।
(B) ਉਹ ਕੁੜੀਆਂ ਨਾਲ ਗੁੱਸੇ ਹੈ ।
(C) ਉਹ ਪੇਰਿਆਂ ਦੇ ਵਿਛੋੜੇ ਕਾਰਨ ਉਦਾਸ ਹੈ ।
(D) ਉਸ ਨੂੰ ਗਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ।
- 7 ‘ਰਾਂਝਾ’ ਬਾਲ ਨਾਥ ਦੇ ਟਿੱਲੇ ਕਿਉਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?
- (A) ਜੋਗ ਧਾਰਨ ਲਈ ।
(B) ਪੇਟ ਮੁੰਨਾਉਣ ਲਈ ।
(C) ਪਿਆਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ।
(D) ਕੰਨ ਪੜਵਾਉਣ ਲਈ ।
- 8 ‘ਸਾਂਈ ਬੁਲੇ ਸ਼ਾਹ’ ਨੇ ਰੱਬ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਿਥੋਂ ਦੱਸੀ ਹੈ ?
- (A) ਮਸਜਿਦ ਵਿੱਚੋਂ
(B) ਠਾਕਰ ਦੁਆਰੇ ਵਿੱਚੋਂ
(C) ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚੋਂ
(D) ਜੰਗਲਾਂ ਅਤੇ ਬੇਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ



- 9 ‘ਮੁਹਾਵਰੇ’ ਤਾਸ਼ਾ ਨੂੰ :
 (A) ਅੱਖਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ।
 (B) ਕਮਜ਼ੋਰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ।
 (C) ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ।
 (D) ਸੌਖਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ।
- 10 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਸ਼ਬਦ ਕਿਸ ਨਾਲ ਆਉਂਦਾ ਹੈ :
 (A) ਸੰਬੰਧਕ ਨਾਲ
 (B) ਕਿਰਿਆ ਨਾਲ
 (C) ਨਾਵ ਨਾਲ
 (D) ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ
- 11 ‘ਆਸਾਂ ਤਾਂ ਜੋਬਨ ਰੁੱਤੇ ਮਰਨਾ’ :
 (A) ਕਵੀ ਜਵਾਨੀ ਦੀ ਰੁੱਤ ਵਿੱਚ ਮਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ।
 (B) ਕਵੀ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਹੈ ।
 (C) ਕਵੀ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਜਵਾਨੀ ਦੀ ਰੁੱਤ ਵਿੱਚ ਮਰਨ ਵਾਲਾ ਫੁੱਲ ਜਾਂ ਤਾਰਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ।
 (D) ਕਵੀ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੈ ।
- 12 ‘ਮਿੱਤਰਤਾ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦੀ ਉੱਚਾਈ ਦਾ ਨਾਪ ਹੈ । ਮਿੱਤਰ ਬਣਨ ਲਈ ਬੜੀਆਂ ਕੋਮਲ ਸ਼ਿਫਤਾ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ । ਮਿੱਤਰਤਾ ਜਿੰਦਗੀ ਦਾ ਆਤਿ ਸੋਹਲਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਹੈ । ਮਿੱਤਰ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨ ਤੋਂ ਜਾਣ ਨਾਲੋਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਭਰੀ, ਮਨਸੂਧ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਘਟਨਾ ਘੱਟ ਹੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਖਿਆਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ । ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਮਿੱਤਰ ਬਣਾਉ, ਮਾਤਹਿਤ ਨੂੰ ਮਿੱਤਰ ਬਣਾਉ । ਗੁਆਂਢੀ ਨੂੰ ਮਿੱਤਰ ਬਣਾਉ । ਜਿਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡਾ ਵਾਹ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਦ ਤੱਕ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਮਿੱਤਰ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕਮਯਾਬ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਤੁਹਾਡਾ ਤੋਖਲਾ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ । ਸਭ ਡਰ, ਸਹਿਮ, ਝੋਰੇ ਇਸ ਲਈ ਹਨ, ਕਿ ਦੂਜੀ ਪਿਰਦੀ ਮਿੱਤਰਤਾ ਦਾ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ । ਮਿੱਤਰਤਾ ਸਾਹਮਣੇ ਸਾਡੀ ਜ਼ਬਾਨ ਦੀ ਸਾਫ਼ ਤੁਰਦੀ ਹੈ, ਸਾਡਾ ਕਦਮ ਵੀ ਤਿੱਖਾਂ ਪੁੱਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਅਕਲਾਂਵੀ ਚੰਗੀਆਂ ਸੁਝਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਦੀ ਮਿੱਤਰਤਾ ਦਾ ਸੁੱਕ ਹੈ, ਉਥੇ ਹੀ ਸਾਡੀ ਜ਼ਬਾਨ ਬਿੜਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।’
 (ਉ) ਮਿੱਤਰ ਬਣਨ ਲਈ ਕਿਸ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ? 1
 (A) ਬੁਰਾਈਆਂ ਦੀ
 (B) ਕੋਮਲ ਸਿਫਤਾਂ ਦੀ
 (C) ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਦੀ
 (D) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ



(ਅ) ਮਿੱਤਰਤਾ ਕੀ ਹੈ ?	1
(A) ਕਠੋਰ ਭਾਵਾਂ ਦਾ ਸਮੂਹ ਹੈ ।	
(B) ਡਰਦਾ ਘੇਰਾ ਹੈ ।	
(C) ਕੋਮਲ ਭਾਵਾਂ ਦਾ ਸਮੂਹ ਹੈ ।	
(D) ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਹੈ ।	
(ਇ) ਜਿੰਦਗੀ ਦੀ ਉੱਚਾਈ ਦਾ ਨਾਪ ਕੀ ਹੈ ?	1
(ਸ) ਸੱਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਭਰੀ ਘਟਨਾ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ?	1
(ਹ) ਮਿੱਤਰ ਸੰਬੰਧੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਘਟਨਾ ਕਿਸ ਤਰਤ ਦੀ ਖਿਆਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ?	2
(ਕ) ਮਿੱਤਰ ਬਣਾਉਣਾ ਕਿਉਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ?	2
(ਖ) ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਮਿੱਤਰਤਾ ਵਿੱਚ ਕੀ ਥਾਂ ਹੈ ?	2
(ਗ) ਦੂਜੇ ਧਿਰ ਦੀ ਮਿੱਤਰਤਾ ਤੇ ਯਕੀਨ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਕੀ ਚਿੰਨ ਹਨ ?	2
(ਘ) ਇਸ ਪੈਰੇ ਦਾ ਛੁਕਵਾਂ ਸਿਰਲੇਖ ਦਿਉਂ ।	1
13 'ਵੇਦ ਕੁਰਾਨਾ ਪੜ ਪੜ ਬੱਕੇ ਸਜਦੇ ਕਰਦਿਆਂ ਘਸ ਗਏ ਮੱਥੇ ਨਾ ਰੱਬ ਤੀਰਥ ਨਾ ਰੱਬ ਮੱਕੇ ਜਿਨ ਪਾਯਾ ਤਿਨ ਨੂਰ ਅਨਵਾਰ ਇਸ਼ਕ ਦੀ ਨਵੀਉਂ ਨਹੀਂ ਬਹਾਰ ।'	
(ਉ) ਇਹ ਕਾਵਿ ਪੰਗਤੀਆਂ ਕਿਸ ਸੂਫੀ ਕਵੀ ਦੀਆਂ ਹਨ :	1
(A) ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ	
(B) ਸੁਲਤਾਨ ਬਾਹੂ	
(C) ਬੁਲੇ ਸ਼ਾਹ	
(D) ਵਜੀਦ	
(ਅ) ਕਵੀ ਨੂੰ ਰੱਬ ਮੱਕੇ ਜਾਂ ਤੀਰਥ ਉਤੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ :	1
(A) ਕਵੀ ਨੂੰ ਤੀਰਥ ਉਤੇ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ।	
(B) ਕਵੀ ਨੂੰ ਰੱਬ ਮੱਕੇ ਵੀ ਦਿਖਾਈ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ।	
(C) ਉਸ ਨੂੰ ਰੱਬ ਨੂਰ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਿਲਿਆ ।	
(ਇ) ਕਵੀ ਅਨੁਸਾਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਰੱਬ ਕਿੱਥੋਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ?	2
(ਸ) ਕਵੀ ਦੇ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਨਵਾਂ ਢੰਗ ਕੀ ਹੈ ? ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਰੱਬ ਮਿਲ ਗਿਆ ।	2



- 14 'ਧਰਤੀ ਹੇਠਲਾ ਬਲਦ' ਕਹਾਣੀ ਤੋਂ ਕੀ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਅੰਦਰ ਕਿੰਨਾ ਕਿੰਨਾ ਬਰਦਾ ਸ਼ਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ? 1
- 15 ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਆਪਣੀ ਸਵੈ ਜੀਵਨੀ ਵਿੱਚ ਕੀ ਦਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਜੋ ਮਾਨ ਸਤਿਕਾਰ ਮਿਲਿਆ ਉਹ ਕਿਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮਿਲਿਆ ? 1
- 16 'ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਕੂਕਾਂ' ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੇ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਪੁਰਾਣੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਕਿਉਂ 'ਕੂਕਾਂ' ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ? 1
- 17 'ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਬਾਰ ਬਾਰ ਆਵਤਰੇ ਹਰਨਾਖਸ਼ ਨਹੀਂ ਮਰੇ ।' ਉਪਰੋਕਤ ਪੰਗਤੀ ਵਿੱਚ ਕਵੀ ਕਿਹੜੇ ਹਰਨਾਖਸ਼ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ? 1
- 18 'ਝੂਠ ਅਤੇ ਸੱਚ' ਪਾਠ ਵਿੱਚ ਤੀਜੇ ਕੁੱਤੇ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਕਿਸ ਵੱਲ ਹੈ ? ਜਰਮਨੀ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਜਹੀ ਦਸ਼ਾ ਸੀ ? 2
- 19 ਅਦਰਮਕ ਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਸਕਰਮਕ ਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਕੀ ਅੰਤਰ ਹੈ ? ਉਦਾਹਰਨ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ । 2
- 20 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਿਰਿਆ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਨਾਂਵ ਸ਼ਬਦ ਬਣਾਓ :
ਸੁਣ, ਚੰਗਾ, ਨਿੰਦਣਾ, ਪੜ । 2
- 21 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁਹਾਵਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋ ਕਿ ਅਰਥ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਣ (ਕੋਈ ਦੋ)
(i) ਧੇਲੇ ਦੀ ਅਕਲ ਨਾ ਹੋਣਾ
(ii) ਦੰਦ ਖੱਟੇ ਕਰਨੇ
(iii) ਤੱਤੀਵਾ ਨਾ ਲਗਾਣਾ 2
- 22 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖੋ :
ਉਸਤੱਤ, ਚੜਨਾ, ਡੁਬਣਾ, ਨਿਰਬਲ । 2
- 23 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਵਰਨ ਬਦਲੋ :
ਭੈਣ, ਉਹ, ਡਾਸਲਾ, ਆਸ਼ਾ । 2
- 24 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਧੂਰੇ ਅਖਾਣ ਪੂਰੇ ਕਰੋ :
(i) ਉਦਮ ਅੱਗੇ ਲੱਛਮੀ
(ii) ਬਗਲ ਵਿੱਚ ਛੁਰੀ 2



25	ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦੇ ਸਮਾਜੀ ਸ਼ਬਦ ਬਣਾਓ :	2
(i)	ਖਰੀਦ ਤੇ ਫਰੋਖਤ	
(ii)	ਭਾਗਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ	
(iii)	ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਾਲ ਭੋਜ	
(iv)	ਯੁਗ ਦਾ ਪੁਰਸ਼	
26	ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਾਕਾਂ ਨੂੰ ਸੂਧ ਕਰਕੇ ਲਿਖੋ :	$1 \times 4 = 4$
(i)	ਬਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਦੇਸ ਸਾਰੇ ਅੰਦਰ	
(ii)	ਪੁਸਤਕਾਲਾ ਵਿੱਚ ਪਈਆਂ ਹਨ ਕਿਤਾਬਾਂ	
(iii)	ਸਾਰੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਹੱਥ ਹੱਥ ਵਿਕ ਗਈਆ	
(iv)	ਚੰਗੇ ਅਮਲਾਂ ਧਾਰਨੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ	
27	ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰੇ ਦਾ ਸਾਰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ ਅਤੇ ਢੁਕਵਾਂ ਸਿਰਲੇਖ ਵੀ ਦਿਓ :	$1 + 3 = 4$
	‘ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਬਹੁਤ ਉੱਚੀ ਸੀ। ਹਰ ਜਗਾ ਹਰ ਮੌਕੇ ਉੱਤੇ ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਹੁਤ ਢੁੰਘਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਆਪ ਦੀ ਪਦਵੀ ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਉੱਖੀ ਸੀ। ਆਪ ਦੇ ਅੰਤਰ-ਆਤਮੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਆਪ ਵਸਦੇ ਸਨ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਗੁਣਕੇ, ਪੜਕੇ, ਵਿਚਾਰ ਕੇ, ਉਸ ਉੱਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਨ। ਦੇਸ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁੜੇ, ਰਸ ਮਾਣਦੇ, ਵਿਰਾਦੇ ਬਹੁਤ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ, ਸਮਝਦੇ, ਤਰਜ਼ਰਬੇਕਾਰ ਗੁਰੂ ਸੇਵਕ ਸਨ। ਆਪ ਕੁਦਰਤ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਵਿਸਮਾਦ ਵਿੱਚ ਝੂਮਦੇ, ਗੁਰੂ ਦੇ ਨਿਕਟ ਵਰਤੀ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਵਿਦਵਾਨ ਕਵੀ ਸਨ। ਆਪ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਸੁਤੇ ਸਿਧ ਹੀ ਸਿਫਤ ਸਲਾਹ ਅਤੇ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰਨਵਾਲੀ ਤੇ ਰਸਦਾਇਕ ਸੀ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਆਪ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਸੁਣਦੇ, ਟੀਕਾ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਉਚਾਈਆਂ ਦੀ ਰੰਗਤ ਦਿੰਦੇ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਕਲਾਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਕਈ ਵਰ ਦਿੱਤੇ, ਇਨਾਮ ਬਖਸ਼ੇ, ਉਤਸ਼ਾਹ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਵਡਿਆਈਆ। ਆਪ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰ ਬਾਣੀ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਹੋਣ ਦਾ ਵਰ ਬਖਸ਼ਿਆ।’	
28	‘ਜਿਹੀ ਸੰਗਤ ਤਿਹੀ ਰੰਗਤ’ ਦਾ ਭਾਵ ਵਿਸਥਾਰ 100-125 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।	5
29	ਅਠਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੀਰਡਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰਖਦੇ ਹੋਏ ਛੇ ਦਿਨਾਂ ਦੇ 48 ਪੀਰਡਾਂ ਦੀ ਤਾਲਿਕਾ ਬਣਾਓ। ਗਣਿਤ ਦੇ 8 ਪੀਰਡ, ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ 9 ਪੀਰਡ, ਸਮਾਜਕ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ 9 ਪੀਰਡ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੇ 8 ਪੀਰਡ, ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ 6 ਪੀਰਡ, ਕੰਪਿਊਟਰ ਦਾ 1 ਪੀਰਡ, ਯੋਗ ਦਾ 1 ਪੀਰਡ, ਪੀ.ਟੀ. ਦੇ ਤਿੰਨ ਪੀਰਡ, ਲਾਈਬ੍ਰੇਰੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਪੀਰਡ।	5
44/S/A/P—99210]	7	[Contd...



30	‘ਚਿੜੀਆਂ’ ਇਕਾਂਗੀ ਨਾਇਕਾਂ ਸਤਨਾਮ ਦੇ ਚਰਿਤਰ ਬਾਰੇ 100-125 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋਂ ।	5
31	ਡਾ: ਵਨੀਤਾ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ‘ਯਸੈਧਰਾ’ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਭਾਵ 100-125 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋਂ ।	5
32	ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇ ਬਾਰੇ 80-100 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋਂ ।	4
	(i) ਪਰ-ਉਪਕਾਰ (ii) ਸੱਚਾ ਸੁੱਖ (iii) ਰੇਲਵੇ ਪਲੇਟ ਫਾਰਮ ਦਾ ਦਿ੍ਸ਼ (iv) ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਨਾਲ ਹਲ ਕੇ ਰਹਿਣਾ	
33	ਆਪਣੀ ਵੱਡੀ ਭੈਣ ਦੇ ਵਿਆਹ ਸਮੇਂ ਘੱਟ ਖਰਚ ਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਪੱਤਰ ਲਿਖਕੇ ਸੁਝਾਅ ਦੇਵੋ ।	8

ਜਾਂ

ਆਪਣੇ ਚੰਗੇ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਉਪਨ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਦਸਵੀਂ ਜਮਾਤ ਪਾਸ ਕਰ ਲਈ ਹੈ,
ਆਪਣੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਦੇ ਪ੍ਰਿਸੀਪਲ ਨੂੰ ਗਿਆਰੂਵੀਂ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ
ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਪੱਤਰ ਲਿਖੋਂ ।

34	ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇ ਬਾਰੇ ਲਗ-ਪਗ 200 ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਲੇਖ ਲਿਖੋਂ : 10
	(i) ਵਧਦੀ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ
	(ii) ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜੀ ਤੇ ਕੇਬਲ ਟੀ.ਵੀ. ਦਾ ਪ੍ਰਤਾਵਾ
	(iii) ਭੂਚਾਲ ਦੀ ਮਾਰ
	(iv) ਵਿਦਿਆ ਵਿਚਾਰੀ ਤਾਂ ਪਰ-ਉਪਕਾਰੀ
	(v) ਮੇਰਾ ਆਦਰਸ਼-ਮੇਰਾ ਆਦਰਸ਼ਕ ਅਧਿਆਪਕ ।

